

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

Kindcentrum De Ontdekking

Plaats : Oosterhout Nb
LRKP nummer : 0
Onderzoeksnummer : 290004
Datum onderzoek : 15 september 2016
Datum vaststelling : 11 november 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	REACTIE VAN DE HOUDER	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	15

1 INLEIDING

Op 15 september 2016 heeft de inspectie peuterspeelzaal De Ontdekking onderzocht. Het onderzoek is uitgevoerd vanwege het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Peuterspeelzaal De Ontdekking is opgenomen in een steekproef waarbij we gegevens verzamelen over de kwaliteit van de voorschoolse educatie ten behoeve van de jaarlijkse rapportage "De staat van het onderwijs".

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
 - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden
 - Het pedagogisch klimaat
 - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van vve

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit een vve-locatiebezoek, waarbij:

- documenten over planning, begeleiding en zorg zijn bestudeerd;
- enkele groepsobservaties zijn uitgevoerd. Deze vve-bezoeken vonden plaats in de peutergroep;
- gesprekken met de beleidsmedewerker kinderopvang van de stichting die het kinderdagverblijf in hetzelfde gebouw heeft, ouders, pedagogisch medewerkers en de intern begeleider en een vertegenwoordiging van de houder zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader vve 2010 en de werkinstructie toezichtkader voor- en vroegschoolse educatie, maart 2014. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. In hoofdstuk 4 wordt de houder van de kinderopvanglocatie uitgenodigd om kort te reflecteren op de bevindingen van de inspectie en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op een aantal aspecten op orde of zelfs hoog is, te weten condities, ouders, het pedagogisch klimaat en ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen, het realiseren van een doorgaande lijn.

Daarnaast hebben we verbeterpunten geconstateerd op de volgende aspecten: het aangeboden programma, het educatief handelen, de evaluatie van de begeleiding en zorg binnen de groep, kwaliteitszorg van vve.

Totaalbeeld

Peuterspeelzaal De Ontdekking maakt deel uit van Kindcentrum De Ontdekking. In dit centrum zitten ook een kinderdagverblijf en bso. Tevens zijn het Centrum voor Jeugd en Gezin en het consultatiebureau hier gevestigd. Het kindcentrum hecht eraan om ook een maatschappelijke functie te hebben in de wijk. Het team investeert zichtbaar in goede oudercontacten, dat gebeurt al tijdens de intake van de peuters. Maar ook als de kinderen de zaal eenmaal bezoeken, worden ouders goed betrokken bij de ontwikkeling van hun kind. Het kindcentrum werkt bovendien goed samen met CJG, consultatiebureau en externe zorgpartners. De intern begeleider speelt hier een belangrijke rol in.

Alle partners binnen kindcentrum werken volgens een ontwikkelingsgerichte visie. Dit geldt dus ook voor de peuterspeelzaal. Een belangrijk verbeterpunt op de locatie ligt bij het aanbod. Zo is er geen doelgerichte planning. Ook is niet terug te vinden of de kinderen een evenwichtig aanbod, dat willen zeggen gericht op alle ontwikkelingsgebieden, krijgen.

De stabiliteit in de aansturing van de peuterspeelzaal is op dit moment een risico. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg vve is bijvoorbeeld niet goed belegd.

Toelichting

Hieronder volgt een toelichting op de oordelen.

Conditie

De peuterspeelzaal voldoet aan de vve-condities. De GGD heeft dit vastgesteld in haar rapport van 10 juni 2016. Deze oordelen hebben we in dit onderzoek geverifieerd en overgenomen.

Ouders

Het kindcentrum heeft een gezamenlijk ouderbeleid, de voorschool maakt hier onderdeel van uit. Het beleid is passend bij de populatie en visie van de school. Over de voorschool worden ouders via een duidelijke en uitgebreide informatiebrochure geïnformeerd.

De procedure van intake en aanmelding gebeurt erg zorgvuldig. Voorafgaand aan het huisbezoek ontvangen ouders een 'Dit ben ik' lijst. Deze wordt samen met de ouder bij het kind thuis ingevuld door de leidster. Het doel is tweeledig: niet alleen nagaan wat het kind nodig heeft, maar ook ophalen hoe de ouder de ontwikkeling van het kind beleefd. In de communicatie naar ouders toe wordt hier soms op een later moment gebruik van gemaakt.

Kwaliteit van de uitvoering van vve

Het handelen in de groep hebben we op vrijwel alle onderzochte punten als voldoende beoordeeld. Het ontwikkelen van een doelgerichte (dag)planning van ontwikkelingsactiviteiten is een verbeterpunt.

De leidsters zijn sterk in het realiseren van een respectvolle, prettige sfeer in de groep en hebben aandacht voor elk aanwezig kind. Ze spreken duidelijk en rustig en zijn zich ervan bewust dat er gedurende de dag diverse kansen zijn op talige interactie met kinderen, bijvoorbeeld tijdens het verschoneren of tijdens het werken met ontwikkelmateriaal. Regelmatig wordt er in kleine groepjes gewerkt, de pedagogisch medewerkers denken dan gericht na over een goede samenstelling van de groep.

Het team werkt met Startblokken. De grote themaplanning wordt steeds samen met groep 1/2 gemaakt. Wat nog ontbreekt is een rooster voor de dag of week waarin kort de doelen van een activiteit staan benoemd of waarin bijvoorbeeld het werken met de kleine kring staat gepland. Er is nu onvoldoende zicht op de concrete inhoud en het niveau van het activiteiten aanbod. Ouders geven tevens aan dat kinderen meer uitgedaagd mogen worden.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De intern begeleider van het kindcentrum is verantwoordelijk voor de voorschool t/m groep 4. De focus ligt op dit moment vooral op extra aandacht in de (kleine) groep en het bieden van goede, externe zorg. De leidsters hebben dagelijks in hun hoofd zitten met welk kind ze iets extra's willen doen.

Alle kinderen zijn in beeld bij de leidsters, ook krijgen ze (extra) aandacht. Voor vve-kinderen is het wel nodig om de extra hulp planmatiger aan te pakken. Voor die kinderen is het onder andere nodig vaker korte zorgnotities te maken,

bijvoorbeeld in de dag- of weekplanning. Wat is een volgende stap voor dit kind? Hoe ga ik daar aan werken? Is het gelukt?

De school heeft geïnvesteerd in het opzetten van een uitgebreid netwerk rond de school als het gaat om externe zorgpartners. Inpandig zitten het consultatiebureau en CJG, waar korte lijntjes mee zijn. Maar ook buiten de school zijn relaties gelegd met organisaties die iets extra's kunnen bieden voor kinderen die dit nodig hebben. De intern begeleider is zoveel mogelijk aanwezig bij gesprekken, om als schakel tussen school-ouder-externe zorg te functioneren. De kwaliteit van de externe zorg en het volgen van de ontwikkeling van kinderen hierbij is een voorbeeld voor anderen.

Kwaliteitszorg

Alle aspecten van de kwaliteitszorg van vve vormen een verbeterpunt. Zo is de vve-coördinatie niet goed belegd. De regelmatige evaluatie, de borging en het planmatig werken aan de verbetering van vve zijn punten die op korte termijn opgepakt moeten worden door een verantwoordelijke. De houder heeft aangegeven zich in dit punt te herkennen.

Doorgaande lijn

In kindcentrum De Ontdekking is het werken vanuit een doorgaande lijn vanzelfsprekend. Bij alle relevante thema's wordt een verbinding gelegd tussen voor- en vroegschool. De interne begeleider wordt ingezet als er zorg is rondom een peuter. De pedagogisch medewerkers kunnen ook bij haar terecht met vragen of dilemma's. Deze uitwisseling is meer dan 'vanzelfsprekend' op deze locatie.

De warme overdracht van vve-peuters, maar ook van andere peuters van de voorschool naar de vroegschool gebeurt zorgvuldig. Zowel intern begeleider, als ouders, nieuwe leerkracht groep 1 en de leidster zijn aanwezig bij het overdrachtsgesprek. Centraal staat hier de vraag 'Wat heeft dit kind nodig?'. De intern begeleider geeft aan dat ze als (voor)school graag 'naast de ouders' staan en steeds gezamenlijk zoeken naar oplossingen. Hoewel er ook nog ambities liggen om de doorgaande lijn nog verder aan te scherpen, is de 'vanzelfsprekendheid' waarmee belangrijke thema's gezamenlijk worden opgepakt een sterk punt van deze locatie.

3 CONCLUSIE

De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal de Ontdekking grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is wel gebleken dat op de vve-locatie toch nog enkele verbeteringen wenselijk zijn.

REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal De Ontdekking. Daarnaast heeft de inspectie peuterspeelzaal De Ontdekking gevraagd te reflecteren op de uitkomsten van het onderzoek en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

Hieronder geeft de houder haar reactie:

Wij herkennen ons volledig in uw rapportage en delen uw conclusies hierin. Uw aanbevelingen zijn voortvarend opgepakt en worden in de praktijk vorm gegeven. Onlangs is een interimmanager voor de school/het kindcentrum benoemd. Bij zijn aantreden is uw verslag over de voorschool nadrukkelijk onder zijn aandacht gebracht en zal hij toezien op het in de praktijk realiseren van de aanbevelingen.

Wij willen u andermaal danken voor uw aanbevelingen en kijken terug op een fijn bezoek!

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig. Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk. Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende.
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen. Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

Condities		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar			•	
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)			•	
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands			•	
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd				•
B3	Intake				•
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen			•	
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool			•	
B6	Informeren over de ontwikkeling van hun kind			•	

Ouders		1	2	3	4
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning		•		
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd		•		
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd		•		
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol			•	
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd		•		
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen			•	
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen			•	
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg		•		
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren				•
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden				•

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool		•		
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig		•		
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve		•		
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen		•		
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie		•		
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken		•		

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool				•
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht				•
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd				•